

Η ΤΡΑΓΩΔΙΑ ΤΩΝ ΠΑΛΑΙΣΤΙΝΙΩΝ ΚΡΑΤΟΥΜΕΝΩΝ

Στατιστικά

Από το 1967, περισσότεροι από 700.000 Παλαιστίνιοι έχουν συλληφθεί - αποτελώντας περίπου το 20% του συνολικού Παλαιστινιακού πληθυσμού που παραμένει στα κατεχόμενα Παλαιστινιακά Εδάφη (κ.Π.Ε.). Η πλειονότητα των συλληφθέντων είναι άντρες, πράγμα που σημαίνει ότι ο αριθμός αποτελεί περίπου το 40% του συνολικού Παλαιστινιακού πληθυσμού στα κ.Π.Ε. Οι αριθμοί για τους Παλαιστίνιους κρατούμενους διαφέρουν ανάλογα με τις πηγές. Τον Οκτώβριο του 2008 η Διεθνής Επιτροπή του Ερυθρού Σταυρού παρακολουθούσε τις υποθέσεις κάπου 10.500 κρατούμενων, ενώ σύμφωνα με την Ισραηλινή Υπηρεσία Φυλακών στις 3 Φεβρουαρίου 2009 υπήρχαν μόνο 7951 περιπτώσεις.

Θάνατοι Παλαιστινίων στις Ισραηλινές φυλακές

Από το 1967 τουλάχιστον 197 Παλαιστίνιοι έχουν πεθάνει υπό κράτηση από τις Ισραηλινές Δυνάμεις, 50 εκ των θανάτων αυτών οφείλονταν στην άρνηση παροχής της απαραίτητης ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης και οι υπόλοιποι σε άλλους λόγους, συμπεριλαμβανομένων των βασανιστηρίων ή ακόμα και της εκτέλεσης.

Θεσμοποιημένα βασανιστήρια και κακομεταχείριση

Έως το 1999 σχεδόν όλοι οι Παλαιστίνιοι που ανακρίνονταν έπεφταν θύματα τουλάχιστον μιας μορφής βασανιστηρίου κατά τη διάρκεια της ανάκρισης. Τα βασανιστήρια βασίζονταν στην άδεια της Υπουργικής Επιτροπής Λαντάου (1987) που επέτρεπε "μέτρια φυσική και ψυχολογική πίεση". Παρά την απόφαση του Ισραηλινού Ανώτατου Δικαστηρίου, του Σεπτεμβρίου 1999, που απαγόρευσε τη χρήση διάφορων μορφών βασανιστηρίων, σημαντικά κενά παρέμειναν που επέτρεψαν τη συνέχιση των βασανιστηρίων και της κακομεταχείρισης κατά τις ανακρίσεις της Γενικής Υπηρεσίας Ασφαλείας (Σιν Μπετ), της αστυνομίας και του στρατού. Το 2007 το Ισραηλινό Ανώτατο Δικαστήριο επέτρεψε τη χρήση αμφιλεγόμενων μεθόδων ανάκρισης Παλαιστινίων σε διάφορες περιπτώσεις. Η κακομεταχείριση των Παλαιστινίων κρατουμένων ξεκινά με την άρνηση του δικαιώματός τους για επαφή με τον έξω κόσμο, ιδιαίτερα με δικηγόρους και μέλη της οικογένειάς τους, συχνά για παρατεταμένες χρονικές περιόδους. Συνεχίζεται με τις αυθαίρετες μεταγωγές και τον διαχωρισμό των μελών της οικογένειας μέσα στη φυλακή. Συχνά κρατούμενοι κρατούνται σε σκηνές και εκτίθενται σε ακραίες καιρικές συνθήκες, χωρίς κατάλληλη προστασία.

Τα βασανιστήρια και η κακομεταχείριση περιλαμβάνουν:

- "Συνθησιμένες" μεθόδους όπως στέρηση ύπνου, δέσιμο σε καρέκλα σε επίπονες στάσεις, ξυλοδαρμούς, χαστούκια, κλωτσιές, γδύσιμο, απειλές και φραστικές επιθέσεις.
- Ειδικές μεθόδους όπως το λύγισμα του κορμιού σε επίπονες στάσεις, δέσιμο πεισθάγκωνα για μακρά χρονικά διαστήματα, εσκεμμένο σφίξιμο των χειροπέδων, πάτημα στις χειροπέδες, άσκηση πίεσης σε διάφορα σημεία του σώματος, εξαναγκασμός των κρατουμένων να σκύβουν σε μια στάση βατράχου ("καμπάζ"), πνίξιμο, ταρακούνημα και άλλες βίαιες και εξευτελιστικές πράξεις (τράβηγμα μαλλιών, φτύσιμο Κ.λπ.).
- Βασανιστήρια και κακομεταχείριση στην απομόνωση όπου συμπεριλαμβάνονται στέρηση ύπνου, έκθεση σε ακραία ζέστη ή κρύο, συνεχής έκθεση σε τεχνητό φωτισμό, κράτηση σε συνθήκες χειρότερες από τα πρότυπα που έχουν θεσπιστεί από τον ΟΗΕ, (συμπεριλαμβανομένων κελιών με κασαρίδες, ποντίκια, ακατάλληλες συνθήκες υγιεινής, μικρή απόσταση μεταξύ του φαγητού και της τρύπας που χρησιμοποιείται ως τουαλέτα, έλλειψη ζεστού νερού, παρεμπόδιση αλλαγής ρούχων Κ.λπ.).
- Διάφορες μορφές ψυχολογικών βασανιστηρίων όπως απειλές και εκμετάλλευση των μελών της οικογένειας.

Κράτηση στα εδάφη της δύναμης κατοχής

Σχεδόν όλοι οι Παλαιστίνιοι κρατούμενοι κρατούνται σε φυλακές μακριά από τη Δυτική Όχθη (συμπεριλαμβανομένης της Ανατολικής Ιερουσαλήμ) και τη Λωρίδα της Γάζας, κατά παράβαση του διεθνούς

ανθρωπιστικού δικαίου, που απαγορεύει τη μεταφορά κρατουμένων στα εδάφη της δύναμης κατοχής. Αυτό το γεγονός καταπατά επίσης το δικαίωμα των κρατουμένων να δέχονται επισκέψεις της οικογένειάς τους, καθώς αυτές είναι στην καλύτερη περίπτωση πολύ δύσκολες και συνήθως αδύνατες. Στην πλειονότητα των κατοίκων της Δυτικής Όχθης δεν επιτρέπεται η είσοδος στο "Ισραηλινό Απαρτχάιντ" ακόμα και για μια σύντομη επίσκεψη, και όλες οι επισκέψεις οικογενειών από τη Γάζα σε συγγενείς τους που κρατούνται σε ισραηλινές φυλακές έχουν ανασταλεί από τον Ιούνιο του 2007.

Διοικητική κράτηση

Στο Ισραήλ, Διοικητική κράτηση σημαίνει ότι κάποιος/α μπορεί να κρατηθεί για παρατεταμένη περίοδο χωρίς δίκη ή απαγγελία κατηγοριών. Αποτελεί παράβαση του διεθνούς δικαίου και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και πιο συγκεκριμένα της Τέταρτης Συνθήκης της Γενεύης. Η Διοικητική κράτηση βασιζόταν αρχικά στους (Έκτακτους) Κανονισμούς Άμυνας της Βρετανικής Διοίκησης του 1945. Η απόφαση να τεθεί κάποιος υπό «Διοικητική κράτηση» βασίζεται σε απόρρητο υλικό που κρατείται κρυφό από τους κρατούμενους και τους δικηγόρους τους. Το απόρρητο υλικό καθορίζει την περίοδο της κράτησης και την μετέπειτα επέκτασή της. Ο διοικητικά κρατούμενος μπορεί να ασκήσει έφεση σε στρατοδικείο αλλά ο απόρρητος χαρακτήρας του υλικού πάνω στο οποίο βασίζεται η κράτηση καθιστά τη δίκη μόνο «κατ' όνομα» υφιστάμενη ή ψεύτικη. Η εμπειρία έχει δείξει ότι αυτός που πραγματικά παίρνει την απόφαση για την έφεση είναι οι μυστικές υπηρεσίες. Οι Παλαιστίνιοι κρατούμενοι έχουν κρατηθεί υπό διοικητική κράτηση για περιόδους που ποικίλλουν από 6 μήνες έως 8 χρόνια. Σήμερα υπάρχουν τουλάχιστον 564 διοικητικά κρατούμενοι (IPS- 3/2/2009).

Το νέο στάτους του «παράνομου μαχητή»

Το Ισραήλ έθεσε σε ισχύ τον νόμο για τους «παράνομους μαχητές» το 2002. Με αυτόν νομιμοποιήθηκε η κράτηση Λιβανέζων και Αράβων κρατουμένων χωρίς επαρκή αποδεικτικά στοιχεία για δίκη. Μετά την αναδίπλωση των Ισραηλινών Δυνάμεων Κατοχής από τη Λωρίδα της Γάζας το 2005, και αποσκοπώντας στο να αντικαταστήσει τη Διοικητική Κράτηση, ο νόμος για τους «παράνομους μαχητές» άρχισε να εφαρμόζεται στους κρατούμενους από τη Γάζα. Ο νόμος αυτός δίνει στον Αρχηγό του Γενικού Επιτελείου του Ισραηλινού Στρατού το δικαίωμα να ζητήσει να θεωρηθεί ο οποιοσδήποτε κάτοικος της Γάζας «παράνομος μαχητής». Αυτό το αίτημα χρειάζεται να βασίζεται μόνο σε απόρρητες πληροφορίες από την Σιν Μπετ και όχι σε συμβατικά αποδεκτές αποδείξεις, που θα επαρκούσαν για μια κανονική δίκη. Αυτός ο νόμος δίνει επίσης στο ισραηλινό δικαστήριο τη δυνατότητα να εκδίδει αποφάσεις κράτησης Παλαιστίνιων για απεριόριστο χρονικό διάστημα. Ο νόμος για τους «παράνομους μαχητές» συνιστά μια σοβαρότατη παραβίαση του Διεθνούς Ανθρωπιστικού Δικαίου, και πιο συγκεκριμένα της Τέταρτης Συνθήκης της Γενεύης, για την Προστασία του Άμαχου Πληθυσμού. Σήμερα υπάρχουν τουλάχιστον 19 Παλαιστίνιοι κρατούμενοι με τον νόμο για τους «παράνομους μαχητές» (IPS 3/2/2009).

Ιατρική αμέλεια / Ασθενείς κρατούμενοι

Δεκάδες κρατούμενοι βρίσκονται σήμερα αντιμέτωποι με τον θάνατο, καθώς χρειάζονται επείγουσα ιατρική περίθαλψη, και σε εκατοντάδες άλλους η ισραηλινή διοίκηση των φυλακών αρνείται την κατάλληλη ιατρική περίθαλψη. Ανάμεσα στους κρατουμένους που τους αρνήθηκαν το δικαίωμα στην κατάλληλη ιατρική περίθαλψη τα τελευταία χρόνια ήταν ασθενείς που έπασχαν από καρκίνο, παράλυση ή είχαν ανάγκη από μεταμόσχευση νεφρού.

Απαγόρευση επισκεπτηρίου / Εξευτελισμός κατά τη διάρκεια των επισκέψεων

Οι ισραηλινές αρχές συχνά αρνούνται τις άδειες επίσκεψης στους συγγενείς των Παλαιστινίων κρατουμένων λόγω αόριστων «λόγων ασφαλείας». Η απαγόρευση συχνά μοιάζει να είναι τελείως αυθαίρετη, με τους ίδιους συγγενείς να τους επιτρέπεται η επίσκεψη σε κάποιες περιπτώσεις και σε κάποιες άλλες όχι. Σε πολλούς γονείς, συζύγους και παιδιά κρατουμένων δεν τους έχει επιτραπεί η επίσκεψη των συγγενών τους για περισσότερα από τέσσερα χρόνια. Από το 2007, οι ισραηλινές αρχές έχουν αναστείλει όλες τις οικογενειακές επισκέψεις για εκατοντάδες κρατούμενους από τη Λωρίδα της Γάζας. Κανένας Ισραηλινός που εκτίει ποινή κάθειρξης δεν έχει υποστεί τέτοιους περιορισμούς. Μετά την Ιντιφάντα του Αλ Άκσα, υπήρχαν αναφορές για κρατούμενους και συγγενείς τους που υπέστησαν εξευτελισμό κατά τη διάρκεια των επισκέψεων.

Κρατούμενα παιδιά

Ο Ισραηλινός στρατός έχει απαγάγει συνολικά κάπου 7.600 παιδιά Παλαιστινίων, αγόρια και κορίτσια, από το 2000. Μερικά από τα παιδιά αυτά ήταν μόλις 12 ετών. Σύμφωνα με την Ισραηλινή Υπηρεσία Φυλακών, στις 3 Φεβρουαρίου 2009 υπήρχαν 374 κρατούμενα παιδιά Παλαιστινίων, 50 εκ των οποίων ήταν κάτω των 16. Τα παιδιά Παλαιστινίων από την ηλικία των 16 θεωρούνται ενήλικες, σύμφωνα με τους ισραηλινούς στρατιωτικούς κανονισμούς υπό τους οποίους διοικούνται τα Κατεχόμενα Παλαιστινιακά Εδάφη. Αυτό αντιβαίνει την *Σύμβαση για τα δικαιώματα του παιδιού* (την οποία το Ισραήλ έχει υπογράψει) και τους *Κανόνες του ΟΗΕ για την προστασία των Νέων που έχουν στερηθεί την Ελευθερία τους*, όπου ως παιδί ορίζεται κάθε ανθρώπινο ον κάτω των 18. Επίσης εφαρμόζεται στα παιδιά και η Διοικητική κράτηση (τουλάχιστον 200 από το 2000 και αυτόν τον καιρό περίπου 5). Τα κρατούμενα παιδιά των Παλαιστινίων συχνά:

- Βασανίζονται κατά τη διάρκεια της ανάκρισης.
- Εξαναγκάζονται σε ομολογίες.
- Κρατούνται σε πτέρυγες μαζί με εγκληματίες.
- Υφίστανται επιθέσεις από Ισραηλινούς εγκληματίες, συμπεριλαμβανομένων απειλών και μαχαιρωμάτων.
- Υφίστανται σεξουαλική, φυσική και φραστική παρενόχληση. Η σεξουαλική παρενόχληση έχει εφαρμοστεί εναντίον ενός αριθμού παιδιών κρατουμένων, ενώ απειλούνται με ξυλοδαρμό εάν καταγγείλουν το συμβάν στη διοίκηση. Ένα παιδί που παραπονέθηκε στη διοίκηση για σεξουαλική παρενόχληση δέχθηκε επίθεση από Ισραηλινούς εγκληματίες κρατούμενους με μαχαίρια και τραυματίστηκε στο πόδι.
- Στερούνται την απαραίτητη ιατρική περίθαλψη.
- Στερούνται των οικογενειακών επισκέψεων, με ό,τι παρεπόμενο ψυχολογικό αντίκτυπο έχει αυτό στα κρατούμενα παιδιά.
- Δεν μπορούν να συνεχίσουν τις σπουδές τους κατά τη διάρκεια της κράτησης.
- Αισθάνονται μόνα και απομονωμένα από τον υπόλοιπο κόσμο.
- Υφίστανται προσπάθειες εξαναγκασμού τους να δουλέψουν ως συνεργάτες των ισραηλινών υπηρεσιών Ασφάλειας.
- Υφίστανται κλοπές προσωπικών αντικειμένων, συμπεριλαμβανομένων τηλεκαρτών, παπουτσιών και τροφίμων που αγοράζονται από την καντίνα των Φυλακών.
- Στερούνται ψυχαγωγίας, πολιτιστικών ερεθισμάτων, εφημερίδων και εγκαταστάσεων ψυχαγωγίας.

Γυναίκες / μητέρες κρατούμενες

Αυτόν τον καιρό υπάρχουν τουλάχιστον 63 γυναίκες πολιτικές κρατούμενες στις ισραηλινές φυλακές - κυρίως στις φυλακές Χασαρόν (Τελ Μοντ) και Νταμούν (Όρος Καρμέλ). Κάποιες από αυτές είναι κορίτσια, μόλις 14 ετών. Οι γυναίκες πολιτικές κρατούμενες υφίστανται άγρια και εξευτελιστική συμπεριφορά κατά τη διάρκεια της σύλληψης, της φυλάκισης και της μεταφοράς στο δικαστήριο, συμπεριλαμβανομένου του γδυσίματος, κάποιες φορές παρουσία ανδρών. Οι αρχές των φυλακών διασφαλίζουν να μην λάβουν τα γράμματα που τους στέλνουν οι οικογένειές τους ή να τα λάβουν μήνες αργότερα. Οι κρατούμενες/οι από τη Λωρίδα της Γάζας

πλήττονται ιδιαίτερα από αυτήν την πολιτική, καθώς οι οικογένειές τους δεν επιτρέπεται να τις επισκεφθούν και τα γράμματα είναι ο μόνος άλλος τρόπος επικοινωνίας μαζί τους. Πρόσφατα οι ισραηλινές αρχές απαγόρευαν στις οικογένειες γυναικών κρατουμένων να τους παραδώσουν υλικά για χειροτεχνήματα. Επίσης απαγόρευαν στις γυναίκες πολιτικές κρατούμενες να παραδώσουν στις οικογένειές τους χειροτεχνήματα που είχαν φτιάξει. Παλαιστίνιες μητέρες κρατούνται στις ισραηλινές φυλακές, συμπεριλαμβανομένων κάποιων που γεννούν μέσα στη φυλακή, με τα παιδιά τους να ζουν τα πρώτα χρόνια της ζωής τους έγκλειστα. Μερικές φορές γυναίκες κρατούμενες έχουν συλληφθεί ως μέσο πίεσης στους συζύγους τους. Ο Ισραηλινός Στρατός έχει απαγάγει πάνω από 10.000 Παλαιστίνιες από το 1967, 800 από τις οποίες απήχθησαν κατά τη διάρκεια της Ιντιφάντα του Αλ Άκσα.

Παλαιστίνιοι κρατούμενοι με «ισραηλινή υπηκοότητα»

Η ισραηλινή καταστολή επηρεάζει επίσης και Παλαιστίνιους με «ισραηλινή υπηκοότητα». Πρόσφατα περισσότεροι από 700 συνελήφθησαν, οι περισσότεροι από τους μισούς ανήλικοι -κάτω των 18-, σε μια προσπάθεια καταστολής των διαμαρτυριών για τη σφαγή στη Γάζα. Άλλοι συνελήφθησαν κατά τη διάρκεια διαδηλώσεων ενάντια στον διορισμό ακροδεξιών Ισραηλινών, ως επικεφαλής ενός εκλογικού τμήματος στην Ουμ ελ Φαχμ, τη δεύτερη μεγαλύτερη αραβική πόλη εντός του «Ισραηλινού Απαρτχάιντ». Υπάρχουν επίσης βαρυποινίτες πολιτικοί κρατούμενοι, συλληφθέντες πριν την Πρώτη Ιντιφάντα. Ανάμεσα στους κρατούμενους υπάρχουν επίσης Παλαιστίνιο Δρούζοι αντιρρησίες συνείδησης και Βεδουίνοι.

Βαρυποινίτες

Εκατοντάδες Παλαιστίνιοι κρατούμενοι έχουν εκτίσει ποινές κάθειρξης μεγαλύτερες των 15 ετών και δεκάδες άλλοι μεγαλύτερες των 20 ετών. Τον Αύγουστο του 2008 ένας Παλαιστίνιος κρατούμενος απελευθερώθηκε έπειτα από 31 χρόνια φυλάκισης.

Η αντίσταση των κρατουμένων

Οι Παλαιστίνιοι κρατούμενοι έχουν μια μακρά ιστορία πολιτικής οργάνωσης και αντίστασης μέσα στις ισραηλινές φυλακές. Οι απεργίες πείνας ως διαμαρτυρία, για λόγους όπως: βίαιες επιθέσεις, απαγόρευση επισκεπτηρίου, ιατρική αμέλεια και σκληρές συνθήκες διαβίωσης, είναι ο πιο συνηθισμένος τρόπος αγώνα, και σε ορισμένες περιπτώσεις χιλιάδες κρατούμενοι συμμετείχαν. Μερικές φορές η απάντηση των Παλαιστίνιων κρατουμένων στις πολύ σοβαρές παραβιάσεις των δικαιωμάτων τους είναι ακόμα πιο δυνατή με εξεγέρσεις να ξεσπούν. Η ισραηλινή απάντηση είναι βάνουση, όπως στην περίπτωση του Οκτωβρίου του 2007 στην φυλακή Κετζιότ, όπου ένας 30χρονος Παλαιστίνιος δολοφονήθηκε. Οι Παλαιστίνιοι κρατούμενοι μέσα από απεργίες πείνας δείχνουν επίσης την αλληλεγγύη τους προς τον υπόλοιπο Παλαιστινιακό λαό κατά τη διάρκεια δύσκολων στιγμών, όπως τον Ιανουάριο του 2009 (Πόλεμος στη Γάζα) ή τον Ιούλιο του 2006 (Πόλεμος στη Γάζα και τον Λίβανο). Τέλος, οι Παλαιστίνιοι κρατούμενοι παίζουν έναν ρόλο κλειδί στις προσπάθειες να αποκατασταθεί η ενότητα ανάμεσα στις παλαιστινιακές παρατάξεις. Η πιο διακεκριμένη πρόσφατη πρωτοβουλία είναι το Έγγραφο για την Εθνική Συμφιλίωση των Παλαιστίνιων Κρατουμένων (Μάιος 2006).

Απρίλιος 2009

ΔΙΕΘΝΗΣ ΚΑΜΠΑΝΙΑ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ ΣΤΟΥΣ ΠΑΛΑΙΣΤΙΝΙΟΥΣ ΚΡΑΤΟΥΜΕΝΟΥΣ

<http://palestinianprisoners.blogspot.com/>

Πηγές: Addameer, AIC, Al-Dameer, Amnesty International, B'Tselem, IMEMC, Ma'an, Palestine Monitor, PCATI, PCHR, PHR, PIC, PNN, Sumoud, Waed, WOFPP

Μετάφραση: Σύλλογος Αλληλεγγύης στον Παλαιστινιακό Λαό ΙΝΤΙΦΑΝΤΑ